

**INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
NA OBSZARZE DZIAŁANIA
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W LESZNIE
W 2002 R.**

Poziom i stopa bezrobocia

W końcu grudnia 2002 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowanych było 4.428 bezrobotnych, w tym 2.375 kobiet. Ponadto w ewidencji pozostawały 702 osoby uprawnione do zasiłku lub świadczenia przedemerytalnego, * osób odbywających staż pracy oraz 205 osób poszukujących pracy.

Liczba bezrobotnych w okresie 12 miesięcy 2002 r. (od 1.01.02) zwiększyła się o 420 osób tj. o 10,5%. W styczniu liczba bezrobotnych - w porównaniu do grudnia 2001 r. - wzrosła o 6,8%, natomiast w grudniu 2002 r. - w odniesieniu do listopada ubr. - o 1,6%. Obserwujemy zatem zjawisko dalszego wzrostu bezrobocia, jednakże w tym roku nastąpiło zauważalne wyhamowanie tempa wzrostu, co ukazuje poniższa tabela:

Zmiany w poziomie bezrobocia przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba bezrobotnych		Spadek/ wzrost	Spadek/ wzrost
	wg stanu na dzień 1 stycznia	wg stanu na dzień 31 grudnia	/liczba osób/	%
1999	1.754	2.581	+ 827	+ 47,1
2000	2.548	3.164	+ 616	+ 24,2
2001	3.164	4.008	+ 844	+ 26,7
2002	4.008	4.428	+ 420	+ 10,5

W porównaniu do stanu notowanego na koniec grudnia 2001 roku zanotowano wzrost liczby bezrobotnych o 10,5%

Permanentnie wzrasta też stopa bezrobocia wyrażająca procentowy udział bezrobotnych w ogólnej liczbie czynnych zawodowo. W końcu grudnia 2000 roku kształtowała się ona na poziomie 10,0%; w końcu grudnia 2001 r. – 12,6 %. Natomiast w końcu grudnia 2002 r. osiągnęła pułap 14,6%.

Stopę bezrobocia w powiecie w końcu grudnia 2002 r. - w porównaniu do powiatów z obszaru funkcjonowania leszczyńskiej Filii WUP w Poznaniu - przedstawia poniższa tabela:

Powiaty	Miasto Leszno	Powiat Leszczyński	Gostyń	Kościan	Rawicz	Wolsztyn	Województwo wielkopolskie	kraj
Stopa bezrobocia	14,6	14,2	19,6	16,1	13,3	13,9	16,1	18,1

Wskaźniki stopy bezrobocia podano w oparciu o dane WUP w Poznaniu.

Jak wynika z tabeli nadal na terenie byłego województwa leszczyńskiego utrzymuje się zróżnicowanie stopy bezrobocia. W ramach nowego województwa stopa bezrobocia w Lesznie jest nadal niższa od przeciętnej w województwie i w kraju.

Zmiany w poziomie bezrobocia

W 2002 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowało się 4.412 osób tj. o 193 osoby więcej (2,2%), niż w roku 2001. Podobnie jak w latach poprzednich wystąpiło zjawisko fluktuacji bezrobocia. Największą liczbę nowych rejestracji zanotowano w styczniu, czerwcu i lipcu – sytuacja ta nie była jedynie wynikiem napływu do Urzędu głównie absolwentów szkół ponadpodstawowych; rejestracje w styczniu były w znacznym stopniu konsekwencją powszechnie stosowanym okresowym charakterem zatrudniania pracowników i zwolnieniami z pracy.

W analizowanym okresie o 0,4% wzrosła liczba rejestracji osób poprzednio pracujących w odniesieniu do roku ubiegłego. Wzrosła też liczba – o 8,1% – rejestracji osób dotychczas nie pracujących. Stało się tak m.in. za sprawą większego udziału w tej grupie absolwentów. Rejestracje absolwentów szkół ponadpodstawowych - w porównaniu do roku ubiegłego - wzrosły o 13,5%.

Blisko 70% bezrobotnych zarejestrowanych w 2002 r. powróciło do ewidencji po raz kolejny, w tym 8 osób po zakończeniu prac interwencyjnych i 4 - po robotach publicznych.

Udział osób rejestrujących się po raz pierwszy w Urzędzie (30,1%) nieznacznie wzrósł o 1,1*****w porównaniu do ich udziału w roku ubiegłym.

Z ewidencji Urzędu w 2002 r. wyłączono 6.879 osób tj. o 1.101 osób więcej niż w analogicznym okresie roku 2001.

55,5% ogółu wyłączonych stanowiły osoby podejmujące pracę (w ub. roku – 57,3%). Zatrudnienie w bieżącym roku uzyskało 3.821 osób tj. o 15,3% (czyli o 506 osób) więcej niż w 2001 roku.

Wskaźnik wyłączeń z tytułu podjęcia pracy w porównaniu do liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji Urzędu (stan na koniec 2001 r. + nowe rejestracje w 2002 r.) w PUP Leszno wyniósł 26,5% (poprzednio – 24,1%).

O blisko 21% wzrosła liczba bezrobotnych nie potwierdzających gotowości do podjęcia pracy, w roku 2002 były to 2.052 osoby, tj. o 355 więcej niż w roku ubiegłym. Większa – niż w 2001 r. - liczba osób zarejestrowanych w Urzędzie zrezygnowała ze statusu bezrobotnego – 296, tj. o 144 osoby więcej niż w 2001 r.

Struktura bezrobotnych

Spośród pozostających w ewidencji Urzędu w końcu grudnia 2002 roku 1.095 osób posiadało prawo do zasiłku, stanowiły one 14,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W porównaniu do roku ubiegłego ich udział zmalał o 2,8 pp. Liczne rejestracje i wzrastająca liczba osób bezrobotnych, które nie przepracowały wymaganego okresu czasu uprawniającego do zasiłku lub nie posiadają prawa do tego świadczenia z innego tytułu powodują, że systematycznie maleje liczba zasiłkobiorców i ich udział ogólnej liczbie bezrobotnych.

Bez pracy pozostawało 3.996 kobiet oraz 3.518 mężczyzn. Przewaga kobiet w populacji bezrobotnych obserwowana na rynku pracy od kilku lat utrzymuje się nadal. Stanowią one aktualnie 53,2% ogółu bezrobotnych, co w porównaniu do stanu z grudnia ubiegłego roku oznacza spadek ich udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych o 2,2 pp. Wprawdzie kobietom trudniej jest znaleźć zatrudnienie jednakże w 2002 r. stanowiły one większość – wprawdzie nieznacznie - 50,3% ogółu bezrobotnych podejmujących pracę.

Tendencją utrzymującą się na rynku pracy jest stosunkowo niski udział bezrobotnych zwalnianych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W grudniu 2002 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowanych było 426 takich bezrobotnych (5,7%). Ogółem w 2002 roku zarejestrowano 521 bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a ich udział w nowych rejestracjach wynosił 7,0%. Udział ten zmalał w porównaniu do 2001 roku – o 1,9 pp.

Podobnie jak w latach poprzednich pod koniec II-go i w III kwartale 2002 r. licznie rejestrowali się w Urzędzie absolwenci szkół ponadpodstawowych. Najwięcej tych rejestracji zanotowano w czerwcu i w lipcu, kiedy to do ewidencji wpisano odpowiednio 251 i 259 absolwentów.

Ogółem w 2002 r. do Urzędu zgłosiło się 1.443 absolwentów tj. o 190 osób więcej niż w roku poprzednim.

Rejestrowani absolwenci stanowili 19,5% ogólnej liczby rejestrujących się w 2002 r.; blisko $\frac{3}{4}$ absolwentów – tj. 1.043 - dokonało rejestracji po raz pierwszy. Najliczniej rejestrowali się absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych – 37,4% oraz zasadniczych szkół zawodowych – 33,2% ogółu zarejestrowanych absolwentów.

W końcu grudnia w Urzędzie zarejestrowanych było 552 absolwentów tj. 7,3% ogółu bezrobotnych, z tego:

- 11,6% - z wykształceniem wyższym
- 34,1% - ze szkół policealnych i średnich zawodowych
- 13,8% - z LO
- 38,9% - z zasadniczych szkół zawodowych
- 1,6% - z pozostałych

W analizowanym okresie 570 absolwentów podjęło pracę (o 68 osób więcej niż w roku 2001), w tym 127 - w ramach umów objętych refundacją wynagrodzeń, 8 - w ramach prac interwencyjnych, 3 – robót publicznych. 170 absolwentów zostało skierowanych na staż pracy, a 52 - na szkolenie. Trzem absolwentom udzielone zostały pożyczki na uruchomienie działalności gospodarczej. Oznacza to, że 360 absolwentów z ewidencji Urzędu objętych zostało różnymi formami aktywizacji zawodowej z udziałem środków Funduszu Pracy. Tak duża liczba absolwentów objętych programami rynku pracy była konsekwencją przede wszystkim realizacji Rządowego Programu „Pierwsza Praca”.

W 2002 r. do ewidencji Urzędu wpisano 2.728 bezrobotnych zamieszkałych na wsi tj. 36,9% (w poprzednim roku: 37,2%) ogółu nowo rejestrowanych.

W końcu 2002 roku populacja ta wynosiła 2.836 osób, co stanowiło 37,7% ogółu zarejestrowanych (w grudniu 2001 roku – 39,3 %). Osoby posiadające gospodarstwa rolne (37 osób) stanowiły 1,3% bezrobotnych mieszkańców wsi.

Pracę podjęło 1.512 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, stanowili oni blisko 40% ogółu podejmujących pracę.

Niepełnosprawni to 4,7% (356 osób) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych; w porównaniu do stanu notowanego w końcu grudnia 2001 roku – nastąpił spadek o 0,7 pp.

W populacji bezrobotnych nadal znaczny jest udział młodzieży - osoby do 24 roku życia stanowiły w końcu grudnia 2002 r. 33,2% (2.491 osób); 22,2% w tej grupie to absolwenci szkół ponadpodstawowych. W porównaniu do stanu notowanego w grudniu 2001 roku odsetek bezrobotnej młodzieży zmniejszył się o 2,4 pp. mimo, że ich liczba zmalała jedynie o 1 osobę. Bezrobotni do 34 roku życia stanowią łącznie 57,9% ogółu bezrobotnych (w 2001 r. – 59,9%). Od dwóch lat systematycznie maleje udział ludzi młodych, głównie z grupy wiekowej do 24 roku życia. Sytuacji tej nie zmienia nawet fakt rejestracji absolwentów z roczników wyżu demograficznego.

Niepokojącym zjawiskiem jest wzrost zagrożenia bezrobociem długotrwałym. W końcu grudnia bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 42,6% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych tj. 3.202 osoby. W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2001 r. odsetek ten wzrósł - aż o 5 pp., a liczba wzrosła o 573 osoby. W przypadku osób pozostających bez pracy powyżej 2 lat obserwujemy kolejny wzrost ich udziału - jest to 22,1% - ogółu bezrobotnych (1.663 osoby); w grudniu 2001 roku – 17,9% (1.253 osoby). Wśród osób długotrwale bezrobotnych 62,5% to kobiety (2.000). W grupie osób zarejestrowanych ponad 24 miesiące również dominują kobiety - stanowią one ponad 71% tej grupy.

Bezrobocie długotrwałe w największym stopniu dotyczy osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych – 53,4% bezrobotnych legitymujących się wykształceniem podstawowym lub niepełnym podstawowym poszukuje pracy ponad rok, a ponad 2 lata 31,8% osób z tej grupy.

39,2% bezrobotnych legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym, a prawie 29% - podstawowym. Osoby z wykształceniem wyższym to już 3,7 % zarejestrowanych bezrobotnych (grudzień 2001 r. – 3,4%). Niewielki jest odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 6%. Osoby z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym stanowią 22,2% ogółu bezrobotnych.

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę stanowią nadal osoby z krótkim stażem pracy - od 1-5 lat (23,%) oraz bezrobotni ze stażem 10 - 20 lat (21,2%). Osoby dotychczas nie pracujące to 16%.

Podobnie jak w poprzednich okresach bezrobotni najczęściej reprezentowali zawód sprzedawca, referent (ekonomiczny, finansowy, administracyjno-biurowy), krawiec, ślusarz, kucharz, mechanik samochodowy, stolarz.

Pośrednictwo pracy, aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu

W 2002 r. do Urzędu wpłynęło 1.897 ofert pracy, tj. o 13,1% więcej niż w roku 2001 (o 219 ofert). Przede wszystkim pracodawcy poszukiwali kandydatów na stanowiska robotnicze (sprzedawca, krawcowa, stolarz, ślusarz, kucharz), często pracowników do prac pomocniczych.

Najwięcej ofert pracy zgłoszono w czerwcu, w kwietniu i w listopadzie – odpowiednio: 237, 195 i 219 ofert. Wskaźnik wykorzystania ofert (liczba podejmujących pracę na skierowania PUP do liczby ofert zgłoszonych) ukształtował się na poziomie 75%. Ponad 46% ofert zrealizowano w okresie do 5 dni.

Znaczna większość ofert pracy pozyskana została przez pośredników w wyniku wizyt u pracodawców. Od początku bieżącego roku pośrednicy pracy złożyli 685 wizyt w zakładach pracy.

Na jedną ofertę pracy przypadało przeciętnie w 2002 r. 45 bezrobotnych.

Na szkolenia w 2002 r. Urząd skierował 101 bezrobotnych. Subwencionowane zatrudnienie podjęło 243 bezrobotnych, z tego: w ramach prac interwencyjnych - 82 osoby, robót publicznych – 23 osoby, umów absolwenckich - 127 absolwentów, podjęcia działalności gospodarczej - 8 osób oraz na stanowiskach utworzonych przez pracodawcę (pożyczka dla 1 pracodawcy) – 3 osoby. Ponadto 170 absolwentów podjęło staż.

Należy podkreślić, że realizacja od 1 lipca 2002 r. Rządowego Programu „Pierwsza Praca” i przyznanie na ten cel dodatkowo 330.300 zł umożliwiła urzędowi pracy skierowanie zdecydowanie większej liczby absolwentów do różnych programów przeciwdziałania bezrobociu. Dzięki temu programowi, który zyskał aprobatę zarówno absolwentów jak i pracodawców - przy pomocy środków Funduszu Pracy – możliwe było udzielenie pomocy 212 absolwentom. Uczestniczyli oni w szkoleniach (52 osoby), odbywali staż (90 osób) oraz podjęli pracę w oparciu o tzw. umowy absolwenckie (69 osób). Jeden absolwent podjął działalność gospodarczą. Dotychczas efektywność tego programu osiągnęła poziom 53%. Warto także nadmienić, że spośród tegorocznych absolwentów zarejestrowanych od czerwca do końca grudnia 2002 r. środki przyznane na program „Pierwsza Praca” pozwoliły zaktywizować 17,2% zarejestrowanych absolwentów.

Ogółem w 2002 r. formami aktywizacji takimi jak prace interwencyjne, roboty publiczne, szkolenia, pożyczki, staże pracy i subsydiowane zatrudnienie absolwentów objęto 512 bezrobotnych.

Poradnictwo zawodowe, Kluby Pracy

W 2002 r. doradca zawodowy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie objął pomocą w formie porad indywidualnych 174 osoby, z którymi przeprowadził 464 rozmowy doradcze. Wśród osób objętych poradnictwem indywidualnym najliczniejsze kategorie stanowili bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy - 53 osoby, bezrobotni absolwenci - 42 osoby oraz osoby niepełnosprawne – 59 osób.

W omawianym okresie doradca zawodowy świadczył również usługi w formie porad grupowych: udzielono 65 takich porad dla 787 osób. Wśród osób korzystających z porad grupowych dominowali absolwenci realizujący Indywidualny Plan Działania w ramach

programu „Absolwent 2002” i Warsztaty poszukiwania pracy w ramach programu „Pierwsza Praca”.

Oprócz udzielania porad w formie indywidualnej lub grupowej doradca zawodowy zajmował się także upowszechnianiem informacji zawodowej w Sali Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego. W 2002 r. z informacji udostępnianej w SIZ skorzystało 781 osób.

W klubie pracy w analizowanym okresie przeprowadzono 19 zajęć grupowych, w których uczestniczyło 157 osób. Liczną grupę uczestników zajęć w Klubie Pracy stanowili bezrobotni absolwenci (89 osób). Jest to efekt realizacji warsztatów poszukiwania pracy w ramach programu „Pierwsza Praca”.

Na poszczególne zadania w 2002 r. wydatkowano:

Zasiłki dla bezrobotnych	- 8.191.000 zł
Przygotowanie zawodowe młodzieży	- 1.744.500 zł
Zasiłki i świadczenia przedemerytalne	- 9.004.300 zł
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu	- 957.300 zł
Pozostałe wydatki	- 175.600 zł
Ogółem	- 20.072.700 zł

Cechy charakterystyczne leszczyńskiego rynku pracy w 2002 r.

– w porównaniu do 2001 r. –

1. Wzrost liczby bezrobotnych ogółem o 513 , przy czym
  - liczba kobiet zwiększyła się o 119
  - liczba mężczyzn zwiększyła się o 394.
2. Stopa bezrobocia - zwiększyła się o 1 pp.
3. Napływ do bezrobocia - większy o 115 osób
  - wzrost liczby rejestracji absolwentów o 190.
4. Odpływ z bezrobocia - większy o 1.101 osób.
5. Spadek liczby bezrobotnych absolwentów – o 16.
6. Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi – o 87.
7. Wzrost ogólnej liczby ofert pracy o 219 ofert , przy czym nastąpiło:
  - wzrost liczby ofert prac subsydiowanych - o 228
  - spadek liczby ofert prac niesubsydiowanych - o 9.
8. Wzrost liczby podjęć pracy ogółem - o 506
  - zatrudnienie subwencionowane zwiększyło się - o 63
  - zatrudnienie niesubwencionowane zwiększyło się - o 443.
9. Wzrost liczby bezrobotnych objętych aktywnymi formami ograniczania bezrobocia - o 77 osób.
10. Spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych - o 126.
11. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych - o 573 osoby oraz wzrost udziału tej grupy osób w ogólnej liczbie bezrobotnych - do 42,6%.
12. Utrzymanie się na tym samym poziomie liczby osób młodych – do 24 roku życia – 2.491 osób.
13. Wyhamowanie tempa przyrostu bezrobocia – w 2001 r. wzrost liczby bezrobotnych o 27,2%, a w 2002 r. – o 7,3%.